

Verlagen schijfgrens vennootschapsbelasting naar € 200.000 en verhogen laag tarief naar 19%

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	<p>De schijfgrens in de vennootschapsbelasting (Vpb) wordt verlaagd van € 395.000 naar € 200.000 vanaf 2023. Het doel van deze maatregel is de budgettaire opbrengst van € 1,3 miljard.</p> <p>In het coalitieakkoord is een taakstellende opbrengst 'Grondslag Vpb' afgesproken van € 1,0 miljard, waarvan een aanzienlijk deel naar verwachting zou bestaan uit maatregelen die zien op een minimumniveau aan belastingheffing van 15 procent bij multinationals (Pijler 2), met een verwachte opbrengst per 2023. Doordat de invoering van OESO Pijler 2 met een jaar is uitgesteld, is in 2023 € 1,0 miljard dekking nodig. Hiervoor wordt de opbrengst van het verlagen van de schijfgrens in de Vpb ingezet.</p> <p>De resterende opbrengst wordt vanaf 2023 ingezet voor de kosten als gevolg van het box 3-arrest.</p>
2. Beleidsinstrument(en)	Bij de voorjaarsbesluitvorming heeft het kabinet besloten om de schijfgrens in de Vpb te verlagen van € 395.000 naar € 200.000 vanaf 2023 met een budgettaire opbrengst van € 1,3 miljard.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De budgettaire opbrengst bedraagt € 1,3 miljard vanaf 2023.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Door de verlaging van de schijfgrens in de Vpb betalen winstgevende bedrijven eerder het hoge Vpb-tarief van 25,8 procent.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Het doel van de maatregel is de budgettaire opbrengst van € 1,3 miljard. Naar verwachting wordt dit doel behaald en is de maatregel doeltreffend.
5. Nagestreefde doelmatigheid	<p>Het verlagen van de schijfgrens in de Vpb is een eenvoudige maatregel die goed uitvoerbaar is (parameteraanpassing). De verschuldigde Vpb wordt – zowel in de huidige als in de toekomstige situatie – automatisch toegepast bij de aangifte. Deze maatregel vergt dus geen (extra) acties van de belastingplichtige en heeft geen gevolgen voor de administratieve lasten. De maatregel is doelmatig.</p> <p>Bijkomend gevolg van de maatregel is dat het minder fiscaal aantrekkelijk wordt om (ondernemings)activiteiten te verdelen over meerdere (Vpb-plichtige) lichamen dan wel om een fiscale eenheid voor de Vpb te verbreken.</p> <p>Wel heeft het verlagen van de schijfgrens in de Vpb een negatieve invloed op het Nederlandse vestigingsklimaat. Het zeer regelmatig aanpassen van de Vpb-tarieven en tariefschijven komt de betrouwbaarheid van de overheid niet ten goede.</p>
6. Evaluatieparagraaf	Het lage Vpb-tarief (inclusief schijfgrens) wordt in 2024 geëvalueerd.

Beperken 30%-regeling

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	<p>Door de onbelaste forfaitaire vergoeding binnen de 30%-regeling te maximeren op 30% van de WNT-norm (€ 216.000 bedrag 2022), zal de 30%-regeling naar verwachting meer aansluiten bij het vergoeden van de werkelijke ETK.</p> <p>Een ander doel is het behalen van budgettaire opbrengst als onderdeel van de dekking van de kosten van het box 3 arrest.</p>
2. Beleidsinstrument(en)	<p>Er is gekozen voor een bestaand fiscaal instrument, de gerichte vrijstelling voor het forfaitair vergoeden van ETK, de zogenoemde 30%-regeling.</p> <p>Er vindt per 2024 een aftopping plaats voor ingekomen werknemers. Dat betekent dat binnen deze regeling nog maximaal 30% van de WNT-norm (€ 216.000, bedrag 2022) = € 64.800 onbelast mag worden vergoed.</p> <p>Er wordt een overgangsregeling van 2 jaar ingevoerd voor ingekomen werknemers bij wie de regeling uiterlijk in het laatste tijdvak van 2022 is toegepast. Dat betekent dat deze werknemers pas per 2026 te maken krijgen met de aftoppingsmaatregel.</p>
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	<p>De maatregel leidt tot een budgettaire opbrengst van structureel € 86 miljoen. De opbrengst wordt ingezet ter dekking van de kosten van het box 3 arrest.</p>
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	<p>Mogelijk zullen de loonkosten van bedrijven stijgen omdat ze hun werknemers moeten compenseren.</p>
4. Nagestreefde doeltreffendheid	<p>Het huidige forfait lijkt vooral bij ingekomen werknemers met een hoog loon een ruimere onbelaste vergoeding te bieden dan waarvan sprake zou zijn bij vergoeding van de werkelijke ETK. Dit hangt samen met de omstandigheid dat de omvang van de onbelaste vergoeding ingevolge de 30%-regeling wordt bepaald op basis van de hoogte van het loon. Met andere woorden de omvang van de onbelaste vergoeding neemt toe naarmate het loon hoger wordt. Een groot deel van de ETK, zoals bijvoorbeeld een taal cursus en de reiskosten naar het land van herkomst, zal echter niet evenredig toenemen bij een hoger loon. Door de onbelaste vergoeding binnen de 30%-regeling te maximeren op 30% van de WNT-norm, zal de 30%-regeling naar verwachting meer aansluiten bij het vergoeden van de werkelijke ETK.</p>
5. Nagestreefde doelmatigheid	<p>Het betreft een beperkte wijziging in een bestaand instrument die een budgettaire opbrengst genereert en alleen een beperkte groep met een hoog loon raakt. Het is een gerichte maatregel om het forfait meer aan te laten sluiten bij de werkelijk ETK.</p>
6. Evaluatieparagraaf	<p>De 30%-regeling wordt in 2024 geëvalueerd. Deze evaluatie ziet echter hoofdzakelijk op de effecten van verkorting van de maximale duur. De aftopping wordt per 2024 ingevoerd waarbij ingevolge het overgangsrecht pas vanaf 2026 alle gevallen met een loon inclusief vergoeding boven de WNT-norm onder de maatregel vallen. Deze maatregel zal daarom pas in 2027 geëvalueerd worden.</p>

Algemeen btw-tarief op lachgaspatronen

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Het doel van de maatregel is om de gevolgen van de uitspraak van Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden te repareren. Op grond daarvan is de levering van N2O patronen - ter zake waarvan het aannemelijk wordt geacht dat de N2O (ten dele) opgaat in eetwaren - belast tegen het verlaagde btw-tarief. Reparatie is met name wenselijk omdat het verlaagde btw-tarief van toepassing is op een product dat ook wordt gebruikt als recreatief roesmiddel.
2. Beleidsinstrument(en)	Het algemene btw-tarief wordt opnieuw van toepassing op de levering van met N2O (lachgas) gevulde patronen.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Er zijn géén financiële gevolgen omdat de derving die resulteert uit de uitspraak van Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden wordt gecompenseerd door de reparatiewetgeving.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Kopers van lachgaspatronen (die geen btw-afrek hebben) krijgen te maken met een kostenverhoging doordat het algemene btw tarief van toepassing is.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De maatregel is doeltreffend als het verlaagde tarief niet langer van toepassing is op lachgaspatronen.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De maatregel is doelmatig omdat het beoogde doel wordt bereikt met zeer beperkte (neven)effecten
6. Evaluatieparagraaf	De maatregel behoeft geen evaluatie aangezien het beoogde doel per definitie wordt bereikt met het onderbrengen van lachgas onder het verhoogde tarief

Aanscherping CO2-heffing industrie

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Het wetsvoorstel heeft tot doel om een extra emissiereductie van 4,85 Mton in 2030 bij de belastingplichtigen van de CO2-heffing te realiseren. Dit komt bovenop de 16,9 Mton emissiereductie die volgt uit het klimaatakkoord.
2. Beleidsinstrument(en)	Deze doelstelling wordt gerealiseerd door vanaf belastingjaar 2023 jaarlijks het aantal dispensatierechten voor de CO2-heffing extra te verminderen, tot de extra reductie in 2030 4,85 Mton bedraagt.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Naar verwachting geen. Belastingplichtige bedrijven kunnen naar verwachting de extra emissiereductie realiseren. Daarmee resulteren er geen belastingopbrengsten uit de aanscherping.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	De industrie zal naar verwachting extra investeren in verduurzaming.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De ruimte waarbinnen industriële bedrijven broeikasgassen kunnen emitteren zonder heffing te betalen neemt af met de bovengenoemde 4,85 Mton in 2030. Over emissies die boven de emissieruimte uitkomt moet heffing worden betaald. Bedrijven hebben daarmee een prikkel om de doelstelling te halen.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Industriële bedrijven ontvangen dispensatierechten voor de heffing en kunnen deze gedurende een periode van drie maanden verhandelen. Hierdoor komen de meest efficiënte reductiemaatregelen tot stand.
6. Evaluatieparagraaf	Jaarlijks wordt via de Klimaat- en Energieverkenning van PBL nagegaan of de industrie de nagestreefde emissiereductie in 2030 realiseert.

Beleidskeuzes uitgelegd Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)	
1. Doel(en)	Het afschaffen van de oudedagsreserve heeft de volgende doelen: 1) het komen tot een meer gelijke fiscale behandeling van arbeid voor werknemers in loondienst, ondernemers en directeuren-grootaandeelhouders, 2) het tegengaan van gebruik voor belastinguitstel, en 3) er voor zorgen dat reële oudedagsvoorzieningen extern worden ondergebracht. Daarnaast wordt met de Wet toekomst pensioenen de ruimte vergroot om in de derde pijler fiscaal gefaciliteerd pensioen op te bouwen. Dat geldt ook voor ondernemers in de inkomstenbelasting (IB-ondernemer). Mede in dat licht heeft de Raad van State geadviseerd om de oudedagsreserve af te schaffen.
2. Beleidsinstrument(en)	Bij de voorjaarsbesluitvorming heeft het Kabinet het advies van de Raad van State overgenomen om de oudedagsreserve af te schaffen. De oudedagsreserve wordt afgeschaft in de vorm van het met ingang van 1 januari 2023 niet meer fiscaal gefaciliteerd mogen opbouwen van de oudedagsreserve, waarbij de bestaande reeds opgebouwde oudedagsreserve nog wel op basis van de huidige regels kan worden afgewikkeld.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De opbrengst van de voorgestelde afschaffing van de oudedagsreserve in 2023 bedraagt naar verwachting € 211 miljoen, aflopend tot € 55 miljoen structureel. De lastenrelevante opbrengst is € 109 miljoen per jaar. De structurele opbrengst van € 55 miljoen correspondeert met het belastingvoordeel van aftrek tegen een hoger tarief dan onttrekking. Daarnaast wordt belastinguitstel voorkomen, wat een naar voren halen van belastingopbrengst in de tijd veroorzaakt. Daardoor is de opbrengst in het begin hoger (€ 211 miljoen in het eerste jaar). Bij een schuif in de tijd van belastingopbrengsten wordt volgens de begrotingsregels de netto-contante waarde van de maatregel bepaald en omgerekend naar een vlakke reeks die de lastenrelevante opbrengst weergeeft. Voor deze maatregel is de lastenrelevante opbrengst € 109 miljoen per jaar.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Door het afschaffen van de oudedagsreserve verdwijnt een belastingvoordeel voor IB-ondernemers. Hierdoor wordt het minder gestimuleerd om als IB-ondernemer werkzaam te zijn en – omdat de prijzen bij toekomstige opdrachten zullen stijgen - om een IB-ondernemer in te huren.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De oudedagsreserve houdt in dat een IB-ondernemer onder voorwaarden jaarlijks een deel van de winst fiscaal gefaciliteerd mag reserveren voor een oudedagsvoorziening. Deze fiscale reservering biedt echter geen zekerheid dat daadwerkelijk zal kunnen worden genoten van

	<p>een oudedagsvoorziening. Toevoeging aan de oudedagsreserve is een papieren handeling waarvoor – in tegenstelling tot premies voor lijfrenten – geen middelen aan de onderneming hoeven te worden onttrokken. De oudedagsreserve wordt in ongeveer de helft van de gevallen uiteindelijk niet aangewend voor een oudedagsvoorziening en heeft daardoor vaak alleen het effect van belastinguitstel.</p> <p>Door het afschaffen van de aftrekbaarheid van toevoegingen aan de oudedagsreserve kan een meer gelijke fiscale behandeling van arbeid voor werknemers in loondienst, ondernemers en directeuren-grotaandeelhouders worden bereikt, kan het gebruik voor belastinguitstel worden tegengegaan en kan er voor worden gezorgd dat reële oudedagsvoorzieningen extern dienen te worden ondergebracht (zoals ook bij de afschaffing van pensioen in eigen beheer is bewerkstelligd).</p> <p>Daarnaast wordt met de Wet toekomst pensioenen de ruimte vergroot om in de derde pijler fiscaal gefaciliteerd pensioen op te bouwen. Dat geldt ook voor IB-ondernemers.</p>
<p>5. Nagestreefde doelmatigheid</p>	<p>SEO Economisch Onderzoek concludeerde in 2017 in de Evaluatie fiscale ondernemingsregelingen dat in termen van doelmatigheid deze regeling relatief duur is qua lasten en uitvoeringskosten. De evaluatie schetst als beleidsalternatief om de regeling af te schaffen.</p> <p>Door het afschaffen van de oudedagsreserve verdwijnt een (ondoelmatig) belastingvoordeel voor IB-ondernemers. Dit is een eenvoudige maatregel die bijdraagt aan de geschetste doelen. De maatregel is goed uitvoerbaar (eenvoudige structuurwijziging) en complexiteitsverlagend voor de Belastingdienst.</p>
<p>6. Evaluatieparagraaf</p>	<p>N.v.t.</p>

Afschaffen middelingsregeling

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	De afschaffing van de middelingsregeling heeft als doel om een stap te zetten in de vereenvoudiging van het belastingstelsel. Daarnaast heeft de maatregel ook een budgettaire doelstelling.
2. Beleidsinstrument(en)	De middelingsregeling wordt afgeschaft per 2023. Het laatste tijdvak waarover nog gemiddeld kan worden is zodoende 2022-2023-2024.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Het afschaffen van de middelingsregeling per 1 januari 2023 levert in 2023 € 62 miljoen, in 2024 € 123 miljoen en structureel vanaf 2025 € 185 miljoen op.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Belastingplichtigen met sterk wisselende inkomsten, belast in verschillende schijven kunnen geen aanspraak meer maken op een middelingsteruggaaf.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	<p>In coalitieakkoord is het streven opgenomen om het belastingstelsel te vereenvoudigen. Dit kan door faciliteiten die niet of beperkt doeltreffend en doelmatig zijn af te schaffen.</p> <p>De middelingsregeling is in 2018 geëvalueerd. Daarin is onder meer geconcludeerd dat de regeling beperkt doeltreffend en doelmatig is. De middelingsregeling is in het leven geroepen om progressienadelen als gevolg van de verschillende tariefschijven in box 1 te mitigeren. Sinds 2020 zijn er echter nog maar twee tariefschijven, waardoor alleen mensen die incidenteel (niet) in de hoogste tariefschijf vallen nog gebruik kunnen maken van de regeling. Daarnaast worden de inkomensafhankelijke heffingskortingen, die tevens voor progressienadelen kunnen zorgen, niet meegenomen in de middelingsregeling. Daarbij maakt slechts 15% van de mensen die in aanmerking komt voor een teruggaaf maar gebruik ervan.</p>
5. Nagestreefde doelmatigheid	De middelingsregeling is zowel voor de Belastingdienst als voor belastingplichtige een complexe en tijdrovende regeling. De uitvoeringskosten en administratieve lasten zijn, zeker gezien het geringe gebruik van de regeling, hoog (circa € 0,6 miljoen respectievelijk € 2 miljoen). De regeling zou wellicht doeltreffender kunnen worden gemaakt door de heffingskortingen te betrekken in de middelingsberekening. Dit zou echter leiden tot een grote toename in de complexiteit van de regeling en het belastingstelsel en daarmee zouden ook de uitvoeringskosten en administratieve lasten toenemen. De doelmatigheid van de regeling kan daardoor nog verder onder druk komen.
6. Evaluatieparagraaf	Niet van toepassing

Afschaffen schenkvrijstelling Eigen Woning

Beleidskeuzes uitgelegd Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)	
1. Doel(en)	<p>Door afschaffen van de schenkingsvrijstelling eigen woning (vrijstelling EW) verdwijnt een regeling die volgens de recente evaluatie door SEO Economisch Onderzoek¹ hoogstens beperkt doeltreffend en niet doelmatig is. Ander bestaand beleid is effectiever om dezelfde doestellingen te bereiken. Ook vergroot de vrijstelling de vermogensongelijkheid binnen generaties. Afschaffen kan daarmee een bijdrage leveren aan een toegankelijker woningmarkt. De budgettaire opbrengst van afschaffen wordt ingezet ter dekking van andere maatregelen uit het Coalitieakkoord.</p> <p>De vrijstelling EW wordt verlaagd per 2023 om zo snel mogelijk een substantiële stap te zetten richting afschaffing. De opbrengst daarvan is betrokken in de voorjaarsbesluitvorming.</p>
2. Beleidsinstrument(en)	<p>In het Coalitieakkoord van 15 december 2021 is afgesproken om de schenkingsvrijstelling eigen woning per 2024 af te schaffen. Daarnaast is per brief van 8 maart 2022² aangekondigd dat de vrijstelling voorafgaand aan afschaffen met ingang van 2023 wordt verlaagd tot het bedrag van de eenmalige verhoogde vrijstelling tussen ouders en kinderen (in 2022: € 27.231). Dit gebeurt door middel van een wetswijziging.</p>
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	<p>Afschaffing van de vrijstelling EW levert structureel € 160 miljoen per jaar op. Het structurele niveau van de opbrengst wordt na 20 jaar bereikt.</p>
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	<p>Huishoudens die voorheen zouden kunnen profiteren van de vrijstelling EW ervaren (beperkte) negatieve financiële gevolgen omdat zij voortaan belasting moeten betalen wanneer zij een schenking ten behoeve van de eigen woning met een waarde hoger dan de reguliere vrijstelling in de schenkbelasting ontvangen.</p>
4. Nagestreefde doeltreffendheid	<p>Doelstellingen van de vrijstelling EW zijn het verminderen van de eigenwoningschuld en het verlagen van het percentage onderwaterhypotheken. Uit de evaluatie van SEO blijkt dat de vrijstelling hoogstens een beperkt effect heeft op de totale hypotheekschuld. Onderwaterproblematiek speelt in Nederland in deze tijd nauwelijks nog een rol.</p> <p>Door afschaffen verdwijnt een hoogstens beperkt doeltreffende en niet doelmatige regeling. Daarnaast draagt afschaffen van de vrijstelling EW bij aan het verkleinen van de vermogensongelijkheid binnen generaties. De financiële uitgangspositie van huishoudens die een schenking ontvangen is namelijk relatief gunstiger ten opzichte van huishoudens zonder schenking. Dit kan daarmee bijdragen aan een toegankelijker woningmarkt.</p>
5. Nagestreefde doelmatigheid	<p>Uit de evaluatie van de vrijstelling EW blijkt ook dat de regeling niet doelmatig is. Het tot 100% verlagen van de maximale verhouding tussen lening en woningwaarde bij het afsluiten van een hypotheek en de fiscale aflossingseis zijn effectiever geweest om de doelstellingen te bereiken. Daarnaast bereiken deze maatregelen een bredere doelgroep. Bovendien heeft de regeling als nadelig neveneffect dat de vermogensongelijkheid binnen generaties toeneemt omdat schenkingen voornamelijk terecht komen bij een kleine groep huishoudens die al een relatief goede financiële uitgangspositie hebben. Door afschaffen van de vrijstelling EW verdwijnt dit nadelige neveneffect terwijl de beleidsdoelstellingen van de regeling alsnog nagestreefd</p>

¹ Kamerstukken II 2020/21, 35 572, nr. 95.

² Kamerstukken II 2021/22, 35 927, nr. 113.

	worden door ander beleid.
6. Evaluatieparagraaf	N.v.t.

Samenhangende wijzigingen Wet belastingen op milieugrondslag en Wet opslag duurzame energie- en klimaattransitie

Beleidskeuzes uitgelegd in de Energiebelasting <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>																																		
1. Doel(en)	<p>De energiebelasting (EB) en opslag duurzame energie- en klimaattransitie (ODE) worden aangepast met als doel:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het verbruik van elektriciteit aantrekkelijker maken t.o.v. aardgas (elektrificatie bevorderen). 2. Het gebruik van aardgas en de daarmee gepaard gaande CO₂-uitstoot te ontmoedigen. 3. De tariefstructuur minder degressief te maken en een sterkere vergroeningsprikkel te creëren voor partijen die in de hogere verbruiksschijven vallen. 4. Compenseren van de stijging van de gasprijs die ontstaat door de bijmengverplichting van groen gas. 5. Vereenvoudiging van het belastingstelsel. 																																	
2. Beleidsinstrument(en)	<p>Om de hiervoor genoemde beleidsdoelen te realiseren worden de volgende aanpassingen gedaan.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Om beleidsdoelen 1 t/m 3 te realiseren worden onderstaande tariefsaanpassingen gedaan: <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr style="background-color: #333; color: white;"> <th style="padding: 2px;">EB verbruiksschijf</th> <th style="padding: 2px;">Tarieven 2023</th> <th style="padding: 2px;">Tarieven 2030</th> </tr> </thead> <tbody> <tr style="background-color: #4F81BD; color: white;"> <td colspan="3" style="padding: 2px;">Elektriciteit</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">1ste schijf</td> <td style="padding: 2px;">5,09</td> <td style="padding: 2px;">6,59</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">2^e schijf</td> <td style="padding: 2px;">10,05</td> <td style="padding: 2px;">6,28</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">3^e schijf</td> <td style="padding: 2px;">3,94</td> <td style="padding: 2px;">3,41</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">4^e schijf</td> <td style="padding: 2px;">0,11</td> <td style="padding: 2px;">0,27</td> </tr> <tr style="background-color: #4F81BD; color: white;"> <td colspan="3" style="padding: 2px;">Gas</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">1ste schijf</td> <td style="padding: 2px;">42,27</td> <td style="padding: 2px;">57,12</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">2^e schijf</td> <td style="padding: 2px;">9,62</td> <td style="padding: 2px;">32,98</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">3^e schijf</td> <td style="padding: 2px;">5,11</td> <td style="padding: 2px;">21,81</td> </tr> <tr> <td style="padding: 2px;">4^e schijf</td> <td style="padding: 2px;">3,92</td> <td style="padding: 2px;">4,90</td> </tr> </tbody> </table> <ul style="list-style-type: none"> • Om beleidsdoel 4 te realiseren wordt de belastingvermindering van de energiebelasting verhoogd met € 27,32 (exclusief btw) per aansluiting. • Om beleidsdoel 5 te realiseren worden de ODE tarieven voor 2023 op 0 cent gezet en wordt de EB naventant verhoogd. Aangezien de tariefstructuur van de EB en ODE gelijk leidt dit niet tot lastenverschuivingen. Daarnaast wordt de oploop in de ODE tarieven richting 2030 1-op-1 opgenomen in de EB tariefoploop. Per 2024 komt de ODE te vervallen. 	EB verbruiksschijf	Tarieven 2023	Tarieven 2030	Elektriciteit			1ste schijf	5,09	6,59	2^e schijf	10,05	6,28	3^e schijf	3,94	3,41	4^e schijf	0,11	0,27	Gas			1ste schijf	42,27	57,12	2^e schijf	9,62	32,98	3^e schijf	5,11	21,81	4^e schijf	3,92	4,90
EB verbruiksschijf	Tarieven 2023	Tarieven 2030																																
Elektriciteit																																		
1ste schijf	5,09	6,59																																
2^e schijf	10,05	6,28																																
3^e schijf	3,94	3,41																																
4^e schijf	0,11	0,27																																
Gas																																		
1ste schijf	42,27	57,12																																
2^e schijf	9,62	32,98																																
3^e schijf	5,11	21,81																																
4^e schijf	3,92	4,90																																
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	<p>Zie budgettaire paragraaf bij Belastingplan 2023</p>																																	
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	<p>Er zijn negatieve en positieve financiële gevolgen voor bedrijven en huishoudens afhankelijk van de specifieke situatie (o.a. afhankelijk van het energieverbruik; en het gebruik van elektriciteit t.o.v. gas).</p>																																	
4. Nagestreefde doeltreffendheid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Door de tarieven op gas te verhogen en de tarieven op elektriciteit te verlagen neemt de prikkel tot elektrificatie toe. 2. Door de tarieven op gas te verhogen neemt de prikkel om minder gas te verbruiken toe. 3. De tarieven in de hogere verbruiksschijven (2-4) op gas worden verhoogd waardoor deze dichterbij komen te liggen bij het tarief op gas in de eerste schijf. Het tarief op elektriciteit in de 4^e schijf wordt verhoogd waardoor dit tarief dichterbij komt te liggen bij de tarieven uit de 2^e en 3^e schijf elektriciteit. Door de twee voorgenoemde maatregelen wordt de energiebelasting minder degressief. 4. Door het verhogen van de belastingvermindering van de energiebelasting wordt gecompenseerd voor een stijging van de gasprijs a.g.v. de bijmengverplichting van groen gas. 																																	

	5. Door de ODE te integreren in de EB en per 2024 af te schaffen wordt de complexiteit van belastingstelsel verminderd.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De parameterwijzigingen zijn eenvoudig en uitvoerbaar. Het leidt niet tot een structurele verhoging van de administratieve lasten voor burgers en het bedrijfsleven. De maatregelen zullen verschillend uitwerken voor bedrijven en huishoudens in lijn met de doelen van de maatregelen.
6. Evaluatieparagraaf	Deze maatregel vormt een element uit een bredere beleidsmix. Het effect van deze maatregelen zal gecombineerd worden beoordeeld en geëvalueerd door het PBL. De energiebelasting wordt integraal periodiek geëvalueerd.

Aanpassing frisdrankbelasting en bieraccijns

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	De maatregel heeft als doel om vanaf 2023 € 300 miljoen extra budgettaire opbrengst te genereren. Het uitzonderen van mineraalwater heeft tot doel om dit gezonde alternatief voor frisdrank relatief goedkoper te maken.
2. Beleidsinstrument(en)	Voorgesteld wordt om het tarief van de verbruiksbelasting op alcoholvrije dranken met ingang van 1/1/2023 en 1/1/2024 te verhogen en tegelijk per 1/1/2024 mineraalwater van de belasting uit te zonderen. Om ervoor te zorgen dat voor lichte bieren minimaal eenzelfde tarief blijft gelden als voor frisdrank, zal het laagste accijnstarief op bier met ingang van 2023 en 2024 met dezelfde bedragen worden verhoogd
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	€ 300 miljoen per jaar
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Vergunninghouders krijgen te maken met een kostenverhoging. Burgers krijgen te maken met hogere prijzen van dranken als vergunninghouders de tariefsverhoging doorberekenen.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De maatregel is doeltreffend indien ze de geraamde extra budgettaire opbrengsten oplevert. Aangezien bij de tariefsverhogingen rekening is gehouden met gedragseffecten, wordt verwacht dat dit doel wordt bereikt. Grenseffecten zullen door de verhoging mogelijk groter worden omdat het prijsverschil door de maatregel toeneemt. Hierdoor kan de doeltreffendheid van de maatregel verminderen.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De maatregel is doelmatig. Een hoger tarief op frisdrank / lichte bieren heeft als neveneffect dat deze dranken relatief duurder worden. Met het uitzonderen van mineraalwater van de verbruiksbelasting wordt dit gezonde alternatief voor frisdrank relatief goedkoper als de tariefsaanpassingen in de verkoopprijzen worden doorberekend. Tegelijkertijd zijn de administratieve lasten van de tariefsaanpassing beperkt. Daarnaast heeft deze maatregel voor het doenvermogen van de burger en verkooppunten geen gevolgen, aangezien zij veelal niet aan de administratieve verplichtingen behoeven te voldoen. Vergunninghouders krijgen te maken met tariefsaanpassingen. Aangezien dit veelal grote ondernemingen betreft, is deze maatregel naar verwachting doenlijk. Zodra (mineraal)water en spuitwater niet meer worden beschouwd als alcoholvrije drank in de zin van de Wvad, hoeven producenten van of handelaren voor het produceren of verhandelen van dat water niet meer aan de verplichtingen te voldoen die volgen uit de Wvad.
6. Evaluatieparagraaf	Op dit moment is niet voorzien in een evaluatie van de voorgestelde maatregelen.

Uitfaseren IACK

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	De volgende doelen worden met het afschaffen van de IACK nagestreefd: 1. het vereenvoudigen van het belastingstelsel; 2. het beperken van de verschillen in belastingdruk tussen een- en tweeverdienershuishoudens met jonge kinderen; 3. het financieren van verschillende maatregelen die relevant zijn voor de koopkracht van huishoudens.
2. Beleidsinstrument(en)	De IACK wordt gefaseerd afgeschaft in de periode 1 januari 2025 tot en met 31 december 2036. Minstverdienende partners of alleenstaande ouders met jonge kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2025 blijven uiterlijk tot en met 31 december 2036 (12 jaar lang) aanspraak maken op de IACK. Afschaffing van de IACK leidt tot een negatief effect op de arbeidsparticipatie door minstverdienende partners of alleenstaande ouders met jonge kinderen. Dit wordt grotendeels gecompenseerd door de per 2025 beoogde herziening van de KOT waardoor slechts een beperkt negatief effect overblijft. Doordat minstverdienende partners of alleenstaande ouders met jonge kinderen die geboren zijn vóór 1 januari 2025 aanspraak blijven maken op de IACK worden negatieve inkomenseffecten door de afschaffing van de IACK voorkomen.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Zie de budgettaire paragraaf in het Belastingplan 2023
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Ouders met (uitsluitend) jonge kinderen die geboren zijn na 31 december 2024 maken geen aanspraak op de IACK waardoor zij uiterlijk 13 jaar lang maximaal € 2.534 (bedrag 2022) per jaar mislopen aan heffingskorting.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Het afschaffen van de IACK draagt rechtstreeks bij aan de doelen zoals geformuleerd in onderdeel 1 van dit kader. Het afschaffen van deze heffingskorting betekent een vereenvoudiging van het stelsel. Marginale belastingtarieven komen door het afschaffen meer in lijn met de schijftarieven die gelden in box 1 voor ouders zonder recht op de IACK. Verder verkleint de maatregel het fiscale verschil tussen een- en tweeverdieners met jonge kinderen. Tot slot levert het afschaffen van de IACK structureel 1,7 miljard euro op, een opbrengst die met weinig onzekerheid omgeven is. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat het van belang is te kijken naar het complete pakket aan koopkrachtmaatregelen in het regeerakkoord om een oordeel te vellen over het effect op complexiteit en fiscale behandeling van bepaalde groepen belastingplichtigen. Het regeerakkoord in zijn totaliteit heeft voor een- en tweeverdieners met jonge kinderen ongeveer hetzelfde effect op de koopkracht.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Met het afschaffen van de IACK verdwijnt een regeling die, gezien de modellen van het Centraal Planbureau, relatief effectief is in het stimuleren van het arbeidsaanbod, omdat deze regeling rechtstreeks gericht is op groepen die vrij sterk reageren op financiële prikkels (minstverdienende partners en alleenstaande ouders met jonge kinderen, vaak vrouwen). Hier staat de intensivering in de KOT tegenover, waarmee het negatieve effect op het arbeidsaanbod nagenoeg geheel gecompenseerd wordt. De KOT is volgens de modellen per euro minder effectief dan de IACK, omdat de IACK, in

tegenstelling tot de KOT, gericht een groep ouders bereikt die relatief sterk reageert op financiële prikkels en omdat het gebruik maken van formele kinderopvang geen vereiste is.

Dit alles moet afgewogen worden tegen de vereenvoudiging die bereikt wordt. Met de afschaffing van de IACK wordt een heffingskorting afgeschaft, waardoor het stelsel eenvoudiger en transparanter wordt. De uitvoeringskosten zullen dalen doordat er jaarlijks minder belastingplichtigen in het proces voor een (voorlopige) aanslag betrokken worden en de (toezicht)problematiek met betrekking tot de IACK komt vanaf 2037 helemaal te vervallen. Daarnaast zal het beroep op het doenvermogen van belastingplichtigen afnemen.

6. Evaluatieparagraaf

Het gefaseerd afschaffen van de IACK biedt een interessante mogelijkheid om de effectiviteit van deze heffingskorting te onderzoeken. Dit kan door de arbeidsparticipatie te meten van ouders die eind 2024 een kind krijgen en deze te vergelijken met ouders die begin 2025 een kind krijgen. In principe is het recht op de IACK (voor een periode van 12 jaar) het enige verschil tussen deze twee groepen, zeker als gekozen wordt voor een smalle bandbreedte rondom 1 januari 2025. Bij het meten van de effectiviteit moet dan wel rekening worden gehouden met de verhoging van de KOT, zoals voorzien in het regeerakkoord. De ouders die de IACK niet meer krijgen profiteren wel van de intensivering in de KOT. De ouders die de IACK nog wel krijgen, profiteren ook van de intensivering in de KOT, wat de effectiviteit van de IACK zou kunnen beperken.

Btw-nultarief op de levering en installatie van zonnepanelen

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	De vermindering van administratieve en uitvoeringslasten voor zonnepaneelhouders en de Belastingdienst is het primaire doel van de introductie van een btw-nultarief op de levering en installatie van zonnepanelen en zonnepanelen als dakbedekking op of in de onmiddellijke nabijheid van woningen.
2. Beleidsinstrument(en)	Door de toepassing van een btw-nultarief drukt geen btw meer op de aanschaf en de installatie van de zonnepanelen waardoor er geen teruggaafbelang ontstaat bij de particuliere zonnepaneelhouders. Er bestaat daarnaast geen aanmeldverplichting door de recent geïntroduceerde registratiedrempel voor btw-ondernemers met een maximale jaaronzet van € 1.800. Bij de meeste particuliere zonnepaneelhouders zal een btw-nultarief op de aanschaf en de installatie van zonnepanelen er toe leiden dat zij geen btw-verplichtingen hebben. De administratieve lasten vallen hierdoor weg en zo kunnen in de meeste gevallen zonnepanelen op woningen worden geïnstalleerd zonder btw-druk en -verplichtingen.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De invoering van een btw-nultarief op de aanschaf en installatie van zonnepanelen op woningen resulteert naar verwachting in een totale derving van € 31 mln. Die derving is in hoofdzaak aan de volgende punten toe te schrijven: <ul style="list-style-type: none"> • Het vervallen van de (eenmalige) forfaitaire btw-heffing die particulieren betalen over de levering aan het elektriciteitsnet in het jaar van installatie • Woningcorporaties en andere verhuurders van woningen (veelal btw-vrijgesteld) kunnen straks ook aanspraak maken op het nultarief wanneer zij zonnepanelen (laten) installeren op woningen. Een beperkt gedeelte van de woningcorporaties en andere verhuurders van woningen kan nu de btw op deze kosten niet in aftrek brengen. In die gevallen zorgt de introductie van een btw-nultarief voor een derving.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Voor particuliere zonnepaneelhouders brengt de maatregel een administratieve-lastenverlichting met zich mee van naar verwachting € 20 mln per jaar. Voor het bedrijfsleven heeft deze maatregel naar verwachting beperkte gevolgen. Leveranciers/installateurs van zonnepanelen op woningen zullen een btw-nultarief moeten toepassen in plaats van het nu voor hen gebruikelijke tarief van 21%. Daarvoor zullen een bedrijven een aanpassing in hun ICT-systemen moeten doen. De leveranciers en installatiebedrijven (maar ook administratieve dienstverleners die deze service aanbieden) kunnen een geringe omzetsdaling ervaren omdat zij niet langer (tegen betaling) de administratieve afhandeling van de zonnepanelen met de Belastingdienst hoeven te regelen.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De voorgestelde maatregel is doeltreffend omdat het voor zowel zonnepaneeleigenaren als de Belastingdienst de aanzienlijke administratieve/uitvoeringslast grotendeels wegneemt.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De maatregel leidt tot lagere uitvoeringslasten bij de Belastingdienst. Voor burgers leidt de maatregel naar verwachting tot een besparing van circa € 20 mln per jaar. Een beperkende factor hierbij kan zijn dat ondernemers de misgelopen opbrengsten uit de administratieve afhandeling van de btw-aangifte compenseren door hogere prijzen voor zonnepanelen. De totale besparingen zijn naar verwachting hoger dan de budgettaire derving en in zoverre is de maatregel doelmatig.

6. Evaluatieparagraaf

Na minimaal een jaar na invoering van de maatregel wordt gemonitord of de maatregel uitwerkt zoals verwacht en welke eventuele neveneffecten er zijn opgetreden. Bij de ex-durante evaluatie wordt gekeken naar onderstaande vragen:

- Melden zonnepaneelhouders zich minder als ondernemer en hoeveel minder?
- In hoeverre is de uitvoeringslast voor de Belastingdienst afgenomen?
- Wat zien we in de prijsontwikkeling van de levering en installatie van zonnepanelen op woningen?
- Komt het geraamde budgettaire effect overeen met wat we in de data zien.

Behalve deze ex-durante evaluatie zal er uiterlijk 5 jaar na invoering een ex-post evaluatie plaatsvinden die kijkt naar doeltreffendheid en doelmatigheid van de maatregel.

het wetsvoorstel delegatiebepaling geen invorderingsrente in specifieke gevallen

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	<p>Het niet in rekening brengen van invorderingsrente kan thans uitsluitend bij wet worden geregeld. Dit betekent dat wanneer het niet wenselijk is om invorderingsrente in rekening te brengen een wetswijziging moet plaatsvinden. Hierdoor is het lastig om snel in te spelen op de actualiteit en op korte termijn te realiseren dat in een specifieke situatie géén invorderingsrente in rekening wordt gebracht.</p> <p>Deze maatregel beoogt dat sneller een grondslag kan worden gecreëerd om in specifieke situaties géén invorderingsrente in rekening brengen, en zodoende sneller kan worden ingespeeld op de actualiteit. Het gaat hierbij om situaties waarin het door uitzonderlijke omstandigheden niet redelijk is om invorderingsrente in rekening te brengen.</p>
2. Beleidsinstrument(en)	<p>Het kabinet heeft gekozen voor een delegatiebepaling, zodat bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald in welke specifieke situaties géén invorderingsrente in rekening wordt gebracht. In het Uitvoeringsbesluit Invorderingswet 1990 komen de specifieke situaties te staan waarin géén invorderingsrente in rekening wordt gebracht.</p>
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	<p>Deze maatregel zal op zichzelf niet leiden tot additionele financiële gevolgen voor het rijk, aangezien het thans al via een wetswijziging mogelijk is om te bepalen dat in een situatie géén invorderingsrente in rekening wordt gebracht. Deze maatregel maakt het alleen mogelijk om sneller te regelen dat er géén invorderingsrente in rekening wordt gebracht.</p> <p>Indien op grond van deze maatregel in het eerdergenoemde besluit wordt geregeld dat er géén invorderingsrente in een specifieke situatie in rekening wordt gebracht, dan zal dat wel een negatief budgettair effect hebben voor het Rijk. Het budgettair effect is afhankelijk van de specifieke situatie.</p>
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	<p>Deze maatregel zal op zichzelf niet leiden tot financiële gevolgen voor belastingschuldigen. De maatregel biedt alleen de mogelijkheid om sneller te regelen dat er géén invorderingsrente in rekening wordt gebracht.</p> <p>Indien op grond van deze maatregel in het eerdergenoemde besluit wordt geregeld dat er géén invorderingsrente in een specifieke situatie in rekening wordt gebracht, dan zal dat een positief financieel gevolg hebben voor de belastingschuldige waarop de specifieke situatie van toepassing is.</p>
4. Nagestreefde doeltreffendheid	<p>De verwachting is dat sneller wordt gerealiseerd dat in een specifieke situatie géén invorderingsrente in rekening wordt gebracht, indien het in rekening brengen van invorderingsrente in die situatie niet redelijk is. Door de maatregel is het mogelijk om op korte termijn hiervoor een wijziging door te voeren en zodoende een wettelijke grondslag te creëren.</p>
5. Nagestreefde doelmatigheid	<p>Het op korte termijn realiseren van een grondslag voor het niet in rekening brengen van invorderingsrente in een specifieke situatie, wordt bereikt door de mogelijkheid te bieden dit bij algemene maatregel van bestuur te regelen. Een wijziging van een algemene maatregel van bestuur is namelijk sneller te realiseren dan een wijziging van een wet. Door het sneller kunnen creëren van een wettelijke grondslag, hoeven er geen andere (tijdelijke) oplossingen worden ingevoerd.</p>

6. Evaluatieparagraaf

Er zal door het Ministerie van Financiën worden gemonitord of de maatregel voldoende is om snel te kunnen ingrijpen en te realiseren dat er géén invorderingsrente in rekening wordt gebracht in een specifieke situatie. Voorts zal worden bekeken of alle specifieke situaties die onder het bereik van de maatregel vallen ook daadwerkelijk in de algemene maatregel van bestuur worden opgenomen. De Belastingdienst zal hierbij actief worden betrokken. Op welke termijn monitoring plaatsvindt is afhankelijk van of en hoeveel specifieke situaties in het genoemde besluit worden opgenomen. Het voornemen is om in ieder geval binnen vijf jaar te monitoren of de voorgestelde maatregel (voldoende) werkt.

Er is geen voornemen om na enkele jaren een evaluatie uit te voeren.

Actualiseren leegwaarderatio

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	De belastingheffing over het rendement op verhuurd vastgoed in box 3 beter laten aansluiten bij de werkelijke waarde, zonder dat inbreuk wordt gemaakt op het waarderingsprincipe van vermogensbestanddelen in box 3 of strijdigheid met het EVRM zou ontstaan.
2. Beleidsinstrument(en)	Het actualiseren van de percentages van de huidige regeling leegwaarderatio, overeenkomstig het rapport van SEO Economisch Onderzoek uit 2022. En het wijzigen van de regeling leegwaarderatio door tijdelijke contracten uit te sluiten van de toepassing van deze regeling en in gelieerde verhoudingen het percentage te verhogen naar 100%.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	In het coalitieakkoord is echter opgenomen dat de leegwaarderatio wordt afgeschaft. De geraamde opbrengst bij die maatregel bedroeg 100 miljoen euro. Voor de nieuwe raming wordt uitgegaan van het huidige heffingvrije vermogen en van het nieuwe box 3-stelsel zoals dat in 2023 gaat gelden. De opbrengst in box 3 is groter dan geraamd voor het coalitieakkoord, omdat nu wordt uitgegaan van het nieuwe box 3-stelsel. De opbrengst in de erf- en schenkbelasting was niet meegenomen bij de raming voor het coalitieakkoord.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	De maatregel betekent gemiddeld een lastenverhoging voor bezitters van verhuurde woningen in Nederland. Ten opzichte van het coalitieakkoord is sprake van een lastenverlaging voor circa 40% van deze vastgoedbezitters doordat de percentages worden geactualiseerd in plaats van dat de regeling leegwaarderatio wordt afgeschaft
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Uit het onderzoek van SEO Economisch Onderzoek blijkt dat actualisatie van de leegwaarderatio doeltreffender en doelmatiger is dan afschaffing. Een actuele leegwaarderatio is volgens dit onderzoek een doeltreffend instrument om voor de belastingheffing naar de waarde verhuurd te corrigeren. Bovendien wordt in het rapport geconcludeerd dat doeltreffendheid en doelmatigheid van het instrument nog beter kunnen door naast huurbescherming ook een vast huurcontract als vereiste op te nemen. Bij een tijdelijk huurcontract krijgt de eigenaar immers op korte termijn het volle en onbezwaarde eigendom over de woning, zodat er vrijwel geen waardedrukkend effect van de verhuurde toestand is.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Uit het onderzoek van SEO Economisch Onderzoek blijkt dat de leegwaarderatio goed uitvoerbaar is tegen beperkte kosten en dit onderzoek levert ook geen aanwijzingen voor aanzienlijke ongewenste neveneffecten op. Hiermee lijkt een actuele leegwaarderatio ook aan het doelmatigheidscriterium te voldoen. Bovendien wordt in het rapport geconcludeerd dat doeltreffendheid en doelmatigheid van het instrument nog beter kunnen door naast huurbescherming ook een vast huurcontract als vereiste op te nemen. Bij een tijdelijk huurcontract krijgt de eigenaar immers op korte termijn het volle en onbezwaarde eigendom over de woning, zodat er vrijwel geen waardedrukkend effect van de verhuurde toestand is.
6. Evaluatieparagraaf	De doeltreffendheid van de maatregel kan getoetst worden zodra er voldoende aangiften binnen zijn. Dit is waarschijnlijk het geval in 2026. In dat jaar zijn er twee jaren beschikbaar na invoering, waardoor mogelijk meer inzichtelijk is of de waarden aansluiten bij de werkelijke waarde.

het wetsvoorstel Wet minimum CO₂-prijs industrie

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Bedrijven investeringszekerheid geven voor verduurzaming.
2. Beleidsinstrument(en)	Introductie van een minimum CO ₂ -prijs. Dit door een extra tarief (ter hoogte van de minimumprijs) binnen de CO ₂ -heffing industrie. Dit tarief gaat gelden over de vrije voet van deze heffing.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Naar verwachting geen. De relevante EU ETS-prijs bevindt zich vooralsnog op een ruim hoger niveau dan de minimumprijs.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Naar verwachting geen. Zie hierboven.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Het wetsvoorstel heeft tot doel om de investeringszekerheid van bedrijven te doen toenemen. Bedrijven moeten veelal grote investeringen doen om te kunnen verduurzamen. Om deze investeringen te verantwoorden worden businesscases opgesteld. Bij het opstellen van dergelijke businesscases wordt rekening gehouden met verschillende scenario's, waaronder ook scenario's voor de ontwikkeling van de EU ETS-prijs. De introductie van een minimum CO ₂ -prijs industrie zorgt ervoor dat er niet langer rekening hoeft te worden gehouden met scenario's waarin de EU ETS-prijs zeer laag is. Hiermee neemt het aandeel scenario's toe waarin verduurzaming tot een positieve businesscase leidt.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Voor de introductie van de minimum CO ₂ -prijs kan worden aangesloten bij de monitorings- en inningssystematiek van de bestaande CO ₂ -heffing industrie. De toename in uitvoeringskosten is daarmee relatief gering.
6. Evaluatieparagraaf	Jaarlijks wordt via de Klimaat- en Energieverkenning van PBL nagegaan of de industrie de nagestreefde emissiereductie in 2030 realiseert.

Verhoging tabaksaccijns

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	De maatregel heeft als doel om in 2040 een gezonde generatie te hebben, onder andere door het ontmoedigen van ongezonde keuzes, zonder mensen in hun vrijheid te beperken.
2. Beleidsinstrument(en)	Voorgesteld wordt de tabaksaccijns zodanig in 2 stappen te verhogen dat de gemiddelde verkoopprijs voor een pakje sigaretten van 20 stuks in 2024 op ongeveer € 10 uitkomt. Ook de accijns op rooktabak en sigaren wordt verhoogd.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	€ 484 miljoen structurele aanvullende opbrengst vanaf 2025
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Rokers krijgen te maken met een kostenverhoging
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De verhoging van de tabaksaccijns draagt bij aan het doel om in 2040 een rookvrije generatie te hebben. Het verhogen van de tabaksaccijns is een bewezen effectieve maatregel om roken te verminderen (zie onder andere IBO Gezonde leefstijl). Het kabinet kan bedrijven niet voorschrijven of en in welke mate zij de accijnsverhoging laten terugkomen in de consumentenprijs. De verwachting is wel dat zij de verhoging grotendeels doorberekenen, omdat de accijns al een groot onderdeel is van de totale verkoopprijs. Daarnaast zullen grenseffecten mogelijk groter worden aangezien Nederland nu al hogere tabaksprijzen kent dan zijn buurlanden en dit verschil door de maatregel nog zal toenemen. Onderzoek door het RIVM ¹ naar de accijnsverhoging in 2020 liet zien dat de grenseffecten dat jaar beperkt waren (het onderzoek is echter wel met onzekerheden omgeven vanwege de samenloop met de tijdelijke, beperkende COVID-19 maatregelen). De grenseffecten kunnen nadelig zijn voor de doeltreffendheid van de verhoging.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De maatregel is naar verwachting doelmatig. Een verhoging van de tabaksaccijns is een parameteraanpassing voor de Douane die leidt tot extra opbrengsten voor de overheid. Tegelijk blijven de administratieve lasten van de accijnsverhoging voor ondernemers beperkt. Van burgers wordt, naast het betalen van het aankoopbedrag, geen afzonderlijke handeling gevraagd. De maatregel zal ertoe leiden dat meer mensen stoppen met roken, mensen minder gaan roken, mensen overstappen naar andere producten en minder mensen beginnen met roken. Mensen die (blijven) roken zijn uiteindelijk meer geld kwijt, wat vooral bij rokers met minder financiële middelen tot financiële stress kan leiden, en daarmee tot een verminderd doenvermogen.
6. Evaluatieparagraaf	Net zoals bij de verhoging van de tabaksaccijns in 2020 zullen de grenseffecten van deze verhoging worden gemonitord.

¹ [Prijsgevoeligheid van rokers \(rivm.nl\)](https://www.rivm.nl)

Verlagen onbelaste reiskostenvergoeding

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	<p>De kosten van autogebruik en openbaar vervoer zijn sinds de laatste vaststelling van de onbelaste reiskostenvergoeding in 2006 sterk gestegen.</p> <p>Het doel van het verhogen van het maximumbedrag van de onbelaste reiskostenvergoeding is om werkgevers te stimuleren om een hogere reiskostenvergoeding aan werknemers te verstrekken. Werknemers krijgen hierdoor een grotere tegemoetkoming voor de kosten die zij moeten maken voor zakelijke reizen (inclusief woon-werk).</p>
2. Beleidsinstrument(en)	<p>De onbelaste reiskostenvergoeding is een gerichte vrijstelling binnen de werkkostenregeling van de loonbelasting. Deze gerichte vrijstelling volgt uit artikel 31a, tweede lid, onderdeel a van de Wet op de loonbelasting 1964 (Wet LB 1964).</p> <p>Parallel aan de onbelaste reiskostenvergoeding in de loonbelasting bestaat de aftrekmogelijkheid voor IB-ondernemers. Op grond van artikel 3.17, lid 1, onderdeel b van de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001) is het ook mogelijk voor IB-ondernemers om € 0,19 in aftrek te brengen op de winst voor het huren van een vervoermiddel dat behoort tot het privévermogen.</p>
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	<p>Verhogen van de maximale onbelaste reiskostenvergoeding kost naar verwachting € 218 miljoen in 2023 en € 327 miljoen per jaar vanaf 2024.</p>
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	<p>De verhoging leidt tot een lastenverlichting voor werknemers als hun werkgever besluit een hogere reiskostenvergoeding te verstrekken. Voor werkgevers betekent dit een lastenverzwaring als zij besluiten de reiskostenvergoeding te verhogen, omdat hun kosten toenemen. Als werkgevers reeds een reiskostenvergoeding verstrekken die hoger is dan de maximale onbelaste reiskostenvergoeding en deze niet als eindheffingsloon hebben aangewezen, leidt de maatregel tot een lastenverlichting, omdat minder loonheffing is verschuldigd. IB-ondernemers en resultaatgenieters die gebruik maken van de regeling profiteren ook van een lastenverlichting omdat zij een hoger bedrag in aftrek kunnen nemen.</p>
4. Nagestreefde doeltreffendheid	<p>Het verhogen van het maximumbedrag van de onbelaste reiskostenvergoeding biedt werkgevers de <i>mogelijkheid</i> om een hogere vergoeding te geven voor de zakelijke kosten die een werknemer maakt. Wanneer het maximumbedrag niet zou worden verhoogd, is het voor werkgevers duurder om de reiskostenvergoeding in dezelfde mate te verhogen.</p> <p>Op basis van een onderzoek uitgevoerd door onderzoeksbureau Motivaction is de verwachting dat circa driekwart van de werkgevers door de verhoging van het maximum onbelaste bedrag zal besluiten om een hogere reiskostenvergoeding te verstrekken aan werknemers.</p>
5. Nagestreefde doelmatigheid	<p>Er wordt gebruik gemaakt van een bestaande regeling in de loonheffing. Doordat wordt gewerkt met een forfaitair bedrag en het niet uitmaakt met welk vervoersmiddel wordt gereisd is de maatregel goed uitvoerbaar. Het verhogen van het maximumbedrag vergroot de uitvoeringslast niet.</p>

6. Evaluatieparagraaf

De onbelaste reiskostenvergoeding wordt dit jaar geëvalueerd op doeltreffendheid en doelmatigheid. De resultaten van dit onderzoek zullen in de eerste helft van 2023 naar de Kamer worden gestuurd. Omdat de verhoging pas per 2023 van kracht wordt kan deze beleidswijziging nog niet in de evaluatie meelopen. Daarom zal in 2028 opnieuw een evaluatie van de onbelaste reiskostenvergoeding plaatsvinden waarin specifiek aandacht is voor de verhoging. De evaluatie uit 2023 vormt daarmee tevens een nulmeting voor het meten van veranderingen in het gebruik van reiskostenvergoedingen en het reisgedrag van werknemers.

Verhoging vliegbelasting

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	De maatregel heeft als doel om vanaf 2023 € 400 miljoen extra budgettaire opbrengst te genereren.
2. Beleidsinstrument(en)	Voorgesteld wordt om het tarief van de vliegbelasting met ingang van 1/1/2023 te verhogen met € 20,20 per vertrekkende passagier.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	€ 1.199 miljoen tussen 2023 t/m 2025
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Vliegmaatschappijen krijgen te maken met een kostenverhoging per passagier
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De maatregel is doeltreffend indien ze de geraamde extra budgettaire opbrengsten oplevert. De raming van de opbrengsten van de tariefsverhoging is afhankelijk van het aantal passagiers. Dit aantal is een onzekere factor, mede gezien de gevolgen van de COVID-pandemie en de actuele capaciteitsrestricties op Schiphol.
5. Nagestreefde doelmatigheid	De maatregel is naar verwachting doelmatig. Een hoger tarief per passagier heeft als neveneffect dat de vliegbelasting relatief zwaarder drukt op tickets voor korte afstanden. Indien deze kosten (gedeeltelijk) aan de passagier worden doorberekend, worden alternatieve vervoersmiddelen financieel aantrekkelijker. Tegelijk blijven de administratieve lasten van de tariefsverhoging voor luchthavens en luchtvaartmaatschappijen beperkt. Van burgers wordt, naast het betalen van het aankoopbedrag, geen afzonderlijke handeling gevraagd.
6. Evaluatieparagraaf	De verhoging van de vliegbelasting loopt mee met de reguliere evaluatie van de vliegbelasting die gepland staat voor het jaar 2025.

Verlagen zelfstandigenaftrek

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>																							
1. Doel(en)	Het doel van deze maatregel is om het verschil in fiscale behandeling tussen werknemers en zelfstandigen te verkleinen. Dit doel sluit ook aan bij de aanbeveling van de Commissie regulering van werk (Commissie Borstlap) om te komen tot een meer gelijke behandeling van arbeid.																						
2. Beleidsinstrument(en)	In het Coalitieakkoord is afgesproken om de afbouw van de zelfstandigenaftrek, zoals geregeld in het Belastingplan 2020 en het Belastingplan 2021, te versnellen en verder door te trekken. In de augustusbesluitvorming is besloten om versneld af te bouwen en het bedrag verder te verlagen. De afbouw is zo vormgegeven dat de zelfstandigenaftrek met ingang van 2023 in verschillende stappen (inclusief de eerdere afbouw van de zelfstandigenaftrek op basis van het Belastingplan 2020 en het Belastingplan 2021) en wordt verlaagd van € 6.310 in 2022 naar € 900 in 2027. De verhoging van de zelfstandigenaftrek voor starters, de zogenoemde startersaftrek, blijft overigens ongewijzigd (€ 2.123).																						
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	<p>Het budgettaire effect van de voorgestelde afbouw van de zelfstandigenaftrek is uitgerekend op basis van aangiftegegevens. Hierbij zijn de structurele kosten van de zelfstandigenaftrek als fiscale regeling leidend voor de berekening van het budgettaire effect zoals weergegeven in de tabel.</p> <p>Tabel 1: Budgettaire effecten maatregelen '+' = saldoverbeterend/lastenverzwarend</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>(Bedragen in mln euro)</th> <th>2022</th> <th>2023</th> <th>2024</th> <th>2025</th> <th>Struc c</th> <th>Struc in</th> <th>In prijzen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Zelfstandigenaftrek verlagen</td> <td>0</td> <td>252</td> <td>504</td> <td>756</td> <td>648</td> <td>2036</td> <td>Constant = Lopend</td> </tr> </tbody> </table>							(Bedragen in mln euro)	2022	2023	2024	2025	Struc c	Struc in	In prijzen	Zelfstandigenaftrek verlagen	0	252	504	756	648	2036	Constant = Lopend
(Bedragen in mln euro)	2022	2023	2024	2025	Struc c	Struc in	In prijzen																
Zelfstandigenaftrek verlagen	0	252	504	756	648	2036	Constant = Lopend																
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	Tegenover de versnelling van de afbouw van de zelfstandigenaftrek (die ondernemers voor de inkomstenbelasting treft) staat gedurende de kabinetsperiode een verhoging van de arbeidskorting. Hiervan profiteren zelfstandigen en werknemers. De verhoging van de arbeidskorting per 2023 zorgt ervoor dat de meeste zelfstandigen er in 2023 niet op achteruit gaan. Vanaf 2024 staan tegenover de verlagingen van de zelfstandigenaftrek geen verhogingen van de arbeidskorting meer en gaan zelfstandigen er over het algemeen op achteruit. Het effect op het netto-inkomen van de zelfstandige hangt overigens ook af van de mate waarin die zelfstandige zijn prijzen kan verhogen om de gevolgen van de lagere zelfstandigenaftrek te dempen.																						
4. Nagestreefde doeltreffendheid	Het verlagen van de zelfstandigenaftrek draagt bij aan het verkleinen van de verschillen tussen werknemers en zelfstandigen. De maatregel is dan ook doeltreffend.																						
5. Nagestreefde doelmatigheid	Het verlagen van de zelfstandigenaftrek is een eenvoudige maatregel die goed uitvoerbaar is (parameteraanpassing). De zelfstandigenaftrek wordt – zowel in de huidige als in de toekomstige situatie – automatisch toegepast bij de aangifte. Deze maatregel vergt dus geen (extra) acties van de belastingplichtige en heeft geen gevolgen voor de administratieve lasten. De maatregel is derhalve doelmatig.																						
6. Evaluatieparagraaf	De fiscale ondernemingsregelingen, waaronder de zelfstandigenaftrek, worden periodiek geëvalueerd. Bij deze evaluaties kan de (versnelde) afbouw van de zelfstandigenaftrek worden meegenomen.																						

Aanvullend koopkrachtbeleid

Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)

1. Doel(en)

Primaire doel van dit pakket aan maatregelen is om de koopkrachteffecten als gevolg van de hoge energieprijzen zoveel mogelijk te dempen, met name voor de meest kwetsbare groepen en middeninkomens. Ook wordt beoogd de koopkracht in structurele zin te verbeteren voor met name middeninkomens en om werken meer te laten lonen.

Verder worden er maatregelen genomen die behalve het financieel dekken van het koopkrachtpakket ook als doel hebben om het belastingstelsel neutraler te maken, het verschil in belastingdruk tussen inkomen uit arbeid en inkomen uit vermogen te verkleinen en om bepaalde belastingconstructies en fiscaal gedreven gedrag tegen te gaan.

2. Beleidsinstrument(en)

Compensatie energieprijzen

De verlaging van de energiebelasting uit 2022 wordt doorgezet en geïntensiveerd. Huishoudens worden tegemoetgekomen via de belastingvermindering en lagere tarieven. De geplande schuif in de energiebelasting tussen elektriciteit en gas uit het Coalitieakkoord wordt met een jaar uitgesteld. Daarnaast is een deel van het budget (€ 940 miljoen) gereserveerd voor gerichte steun via de energierekening. Mocht gerichte steun via de energierekening niet haalbaar zijn, dan wordt de belastingvermindering verder verhoogd.

De accijnzen worden gedurende de periode januari tot en met juni met hetzelfde bedrag verlaagd als in 2022. In de tweede helft van het jaar wordt de vermindering gehalveerd.

Maatregelen uit het koopkrachtpakket voor Europees Nederland worden doorvertaald naar Caribisch Nederland. Er wordt verder € 16 miljoen incidenteel en € 2,4 miljoen structureel beschikbaar gesteld voor het nemen van vergelijkbare maatregelen

Werken aantrekkelijker maken/evenwichtig koopkrachtbeeld

Het tarief eerste schijf in de inkomstenbelasting wordt verlaagd met 0,12 %-punt. Er wordt structureel € 3,5 miljard uitgetrokken om de arbeidskorting te verhogen. Het eerste, tweede en derde knippunt in de arbeidskorting worden verhoogd en de arbeidskorting gaat steiler afbouwen. Verder wordt de doorwerking van de minimumloonverhoging op de arbeidskorting teruggedraaid.

Neutraler belastingstelsel en aanpak constructies

De zelfstandigenaftrek wordt versneld afgebouwd tot € 1200 in 2026 en € 900 in 2027. Het lage vpb-tarief wordt verhoogd van 15% naar 19%. Het tarief box 3 wordt met 1%-punt per jaar verhoogd naar 34% in 2025 en het heffingvrij vermogen wordt per 2023 verhoogd naar circa €57.000.

De giftenaftrek voor particulieren wordt vanaf 2023 afgetopt op € 250.000 per huishouden voor periodieke giften.

Maatregelen voor verhuurd vastgoed, aanpak constructies en fiscale regelingen moeten nog concreet worden vormgegeven. Hierbij kan gedacht worden aan het afschaffen van negatief geëvalueerde fiscale regelingen en het aanpakken van fiscale constructies die oneigenlijk gebruik van het belastingstelsel in de hand werken.

	De overdrachtsbelasting niet-woningen wordt verder verhoogd naar 10,4%.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	In de budgettaire paragraaf van het Belastingplan 2023 wordt hier gedetailleerd op ingegaan.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	<p>Het primaire gevolg van dit pakket is demping van de koopkrachteffecten door de hoge energie- en brandstofprijzen, aangevuld met structurele lastenverlichting voor met name werkenden.</p> <p>Verder wordt voor huishoudens de lastendruk op inkomsten uit vermogen hoger door een verhoging van het box 3 tarief, hoewel de belastingplichtigen met een relatief klein vermogen ontzien worden door de verhoging van het heffingvrij vermogen. Voor bedrijven worden de lasten verhoogd door het verhogen van het verlaagde vpb-tarief en afschaffen van de doelmatigheidsmarge voor de bepaling van het gebruikelijk loon.</p>
4. Nagestreefde doeltreffendheid	<p>Compensatie energieprijzen Door de lagere energiebelasting en accijnzen worden de effecten van de gestegen energieprijzen gedempt en daarmee de koopkracht bevorderd. De maatregelen zijn doeltreffend in de zin dat ze gericht zijn op het verlagen van de prijs van energie. De doeltreffendheid wordt wel beperkt doordat een deel van het financiële voordeel bij bedrijven i.p.v. huishoudens neerslaat.. Daarnaast is het financiële voordeel relatief beperkt, zeker voor de kwetsbare groepen. Verder is de doeltreffendheid van voorgenoemde maatregelen afhankelijk van de mate waarin het financiële voordeel van lagere belastingen wordt doorgegeven aan de consument.</p> <p>Werken aantrekkelijker maken De verlaging tarief eerste schijf in de inkomstenbelasting en verhoging van de arbeidskorting dragen bij aan het verlagen van de lasten op arbeid en een evenwichtig koopkrachtbeeld. De maatregelen zijn daarmee doeltreffend. Het terugdraaien van de doorwerking van de verhoging van het wettelijk minimumloon op de arbeidskorting is doeltreffend, omdat hiermee wordt voorkomen dat het voordeel van het hoger minimumloon voor werkenden met een benedenmodaal inkomen deels wordt afgeroomd terwijl werkenden met bovenmodaal inkomen er juist op vooruit zouden gaan.</p> <p>Neutraler belastingstelsel en aanpak constructies De structurele dekkingsopties hebben als primair doel om opbrengst te genereren om het incidentele en structurele gedeelte van het koopkrachtpakket te bekostigen. In de meeste gevallen gaat het om zogenaamde outputdoelen en zijn de maatregelen dus doeltreffend. De maatregelen zijn echter ook ingegeven vanuit andere overwegingen, zie daarvoor de toelichting bij 'doelmatigheid.'</p>
5. Nagestreefde doelmatigheid	<p>Compensatie energieprijzen De doelmatigheid van de maatregelen wordt beperkt omdat ze de energiekosten voor alle huishoudens beperken, terwijl een deel van deze huishoudens de kostenstijgingen ook zelf zou kunnen opvangen.</p> <p>Dat ook bedrijven profiteren van het maatregelenpakket vermindert de doelmatigheid van de genomen maatregelen. Dit volgt uit de systematiek van de energiebelasting. Ten slotte is een risico voor de doelmatigheid dat belastingverlagingen (zoals accijns) niet volledig worden doorgegeven aan de consument, waardoor een deel van de compensatie bij bedrijven terecht komt.</p>

Verder kan een lagere belasting op energie/brandstofverbruik remmend werken op het behalen van de klimaatdoelstellingen omdat de prikkel om te verduurzamen of zuinig om te springen met energie wordt verkleind. Dit effect zal vermoedelijk beperkt zijn aangezien de energieprijzen veel hoger zijn dan voorheen en het om een tijdelijke maatregel gaat. Qua uitvoering zijn de maatregelen wel relatief eenvoudig, wat de doelmatigheid ten goede komt.

Werken aantrekkelijker maken

Verlaging van het tarief in de inkomstenbelasting is doelmatig omdat het voor alle groepen de lasten verlaagd en daarmee bijdraagt aan een evenwichtig koopkrachtbeeld. Dit geldt ook voor verhogen van de arbeidskorting, omdat deze zo wordt vormgegeven dat niet-werkenden en belastingplichtigen met een inkomen van meer dan € 110.000 niet profiteren. Hiermee worden de doelen (werken laten lonen en lastenverlichting voor lage/middeninkomens) op een doelmatige manier bereikt. Het terugdraaien van de doorwerking van de minimumloonsverhoging op de arbeidskorting is doelmatig omdat hiermee een kostbaar neveneffect (lastenverlichting voor hoge inkomens) wordt voorkomen.

Neutraler belastingstelsel en aanpak constructies

De dekkingsopties zijn naar verwachting doelmatig omdat naast het ophalen van middelen er verschillende positieve effecten zijn. Als eerste geldt dat het belastingstelsel neutraler wordt. Zo zorgt de verhoging van het lage vpb-tarief en het versneld afbouwen van de zelfstandigenaftrek voor een betere balans tussen het belasten van werknemers, IB-ondernemers en dga's. Het verhogen van het box 3 tarief en gelijktijdige verlaging van de lasten op arbeid maakt het verschil in belastendruk tussen vermogen en inkomen uit arbeid kleiner, terwijl door het verhogen van het heffingvrij vermogen in box 3 de kleinere vermogens worden ontzien

Daarnaast worden fiscaal gedreven gedrag en ontwijkingsconstructies tegengegaan. Versobering van de giftenaftrek verkleint de kans op belastingconstructies in deze regeling.

Bijkomend gevolg van de vpb-maatregel is dat het door een kleiner tariefverschil minder fiscaal aantrekkelijk wordt om (ondernemings)activiteiten te verdelen over meerdere (Vpb-plichtige) lichamen dan wel om een fiscale eenheid voor de Vpb te verbreken. Wel heeft het verhogen van het lage tarief in de Vpb mogelijk een negatieve invloed op het Nederlandse ondernemingsklimaat. Het zeer regelmatig aanpassen van de Vpb-tarieven komt de betrouwbaarheid van de overheid niet ten goede.

6. Evaluatieparagraaf

De meeste maatregelen uit het koopkrachtpakket hebben een direct effect en zijn tijdelijk van aard. Het is niet opportuun om maatregelen apart te evalueren. Wel zal in 2023 een onderzoek plaatsvinden naar fiscale crisis- en stimuleringsmaatregelen, waarbij ook gereflecteerd kan worden op het huidige pakket. Er is voldoende data beschikbaar om achteraf vast te stellen wat de koopkrachteffecten zijn geweest voor verschillende inkomensgroepen. Voor accijnzen geldt dat er momenteel een grenseffectenonderzoek wordt gedaan waarin ook de verlaging wordt meegenomen. Voor de overige structurele maatregelen (dekkingsopties) geldt dat deze worden meegenomen in de reguliere evaluaties. Deze vinden eens in de vijf jaar plaats.

Introduceren twee schijven box 2

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	Behalen opbrengst ter dekking van rechtsherstel box 3 (1) in het vermogensdomein, en het tegengaan van belastinguitstel door winstinhouding (2).
2. Beleidsinstrument(en)	Het introduceren van een tweeschijventarief voor box 2 per 2024. Voor de eerste € 67.000 aan inkomsten uit aanmerkelijk belang bedraagt het tarief 24,5% en voor het meerdere 31%.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	De maatregel heeft een structurele opbrengst van € 80 miljoen per jaar. De lastenrelevante opbrengst, waarbij rekening wordt gehouden met derving door anticipatie, komt uit op € 71 miljoen per jaar.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	De maatregel betekent gemiddeld een lastenverhoging voor aanmerkelijkbelanghouders.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	<p>De invoering van twee tariefschijven betekent gemiddeld een lastenverhoging voor aanmerkelijkbelanghouders. Daarmee levert de maatregel extra inkomsten binnen het vermogensdomein op voor het Rijk. De maatregel is in dat opzicht doeltreffend.</p> <p>Daarnaast wordt het voor aanmerkelijkbelanghouders aantrekkelijker elk jaar dividenduitkeringen te doen, om zodoende onder het lage tarief te vallen. Daardoor wordt belastinguitstel door winstinhouding tegengegaan.</p>
5. Nagestreefde doelmatigheid	Een tariefverhoging is een eenvoudige manier om budgettaire opbrengst te behalen. Na aanpassing van de systemen wordt het tarief automatisch toegepast wanneer de belastingplichtige aangifte doet. Het vaker uitkeren van dividend heeft mogelijk meer administratiekosten, maar dit weegt niet op tegen het voordeel van minder belastinguitstel door winstinhouding.
6. Evaluatieparagraaf	De doeltreffendheid van de maatregel kan getoetst worden zodra er voldoende aangiften binnen zijn. Dit is waarschijnlijk het geval in 2028. In dat jaar zijn er twee jaren beschikbaar na invoering, waardoor mogelijk veranderd uitkeringsgedrag waargenomen kan worden.

Beëindigen vrijstelling bpm bestelauto's ondernemers, aanpassing grondslag bpm bestelauto's en verhoging van het tarief in de motorrijtuigenbelasting voor bestelauto's ondernemers

Beleidskeuzes uitgelegd <i>Onderbouwing doeltreffendheid, doelmatigheid en evaluatie (CW 3.1)</i>	
1. Doel(en)	De maatregel heeft tot doel om in 2030 een CO ₂ -reductie te realiseren in het bestelauto-wagenpark van 0,7 Mton. Verder zorgt de maatregel ervoor dat ondernemers net als particulieren bpm gaan betalen. Het afschaffen van de ondernemersvrijstelling draagt dan ook bij aan de vereenvoudiging van de autobelastingen en leidt tot een budgettaire opbrengst...
2. Beleidsinstrument(en)	Het kabinet heeft gekozen om de vrijstelling van BPM voor bestelauto's die op naam worden gesteld van een ondernemer af te schaffen om de beschreven doelen te kunnen realiseren. Daarbij wordt overgegaan van de catalogusprijs naar de CO ₂ -uitstoot als grondslag. De Algemene Rekenkamer en onderzoeksbureau SEO concludeerden dat deze vrijstelling een aanzienlijk belastingderving opleverde. Als beleidsinstrument gaat deze vrijstelling daarmee met hoge budgettaire kosten gepaard, terwijl de bestelauto's, in vergelijking met personenauto's, relatief meer CO ₂ , stikstofoxiden en fijnstof uitstoten.
3A. Financiële gevolgen voor het Rijk	Per saldo leidt de maatregel tot een opbrengst van € 510 miljoen in 2025 en structureel € 65 miljoen per jaar.
3B. Financiële gevolgen voor maatschappelijke sectoren	De bpm van een nieuwe conventionele bestelauto bedraagt gemiddeld circa € 13.000 op basis van de netto catalogusprijs, en die is nu vrijgesteld. Door de maatregel zijn ondernemers die een conventionele bestelauto kopen vanaf 2025 bpm verschuldigd op basis van de CO ₂ -uitstoot. De hoogte van het bedrag per gram CO ₂ -uitstoot per kilometer is zodanig dat de bpm op een conventionele bestelauto gemiddeld uitkomt op de gemiddelde bpm wanneer deze op de netto catalogusprijs berekend zou zijn. Een emissievrije bestelauto blijft ook vanaf 2025 effectief vrijgesteld van bpm doordat voor de grondslag overgegaan wordt op CO ₂ -uitstoot.
4. Nagestreefde doeltreffendheid	De af te schaffen vrijstelling is een bijzondere regeling waar alleen ondernemers van gebruik kunnen maken. Door deze vrijstelling af te schaffen en de belastinggrondslag aan te passen wordt naar verwachting de emissievrije bestelauto's in gebruik, de zogenoemde total cost of ownership (TCO), snel goedkoper dan conventionele bestelauto's. Naar verwachting zal de TCO van emissievrije bestelauto's in 2030 over een gebruiksduur van 6 jaar circa € 12.000 lager zijn dan de TCO van conventionele bestelauto's. Dit vormt een belangrijke prikkel om de CO ₂ -uitstoot door het bestelautowagenpark in 2030 met 0,7 Mton terug te brengen. Voorts wordt verwacht dat de ingroei van nieuwverkochte emissievrije bestelauto's in het wagenpark circa 86% zal worden. De ingroei volgens het basispad is naar verwachting circa 33% in 2030. Hiermee is de maatregel naar verwachting doeltreffend.
5. Nagestreefde doelmatigheid	Het is wellicht mogelijk dat de benodigde ingroei van emissievrije bestelauto's voor de beoogde CO ₂ -reductie van 0,7Mton ook behaald zou kunnen worden met een minder groot verschil in aanschafprijs/TCO tussen emissievrije bestelauto's en conventionele bestelauto's, maar waar dat omslagpunt ligt is op dit moment lastig te voorspellen. Doordat de CO ₂ -uitstoot de grondslag wordt, levert de maatregel op korte termijn geld op, maar structureel niet. Op (langere) termijn zal deze maatregel ook niet meer nodig zijn om de ingroei van emissievrije bestelauto's te bevorderen.
6. Evaluatieparagraaf	De maatregel wordt uiterlijk in 2029 geëvalueerd. Hierbij wordt gekeken naar de ontwikkeling van CO ₂ -reductie als gevolg van de ingroei van emissievrije bestelauto's in het wagenpark. Het doel is om in 2030 een additionele CO ₂ -

reductie van 0,7 Mton te realiseren bovenop de verwachtingen van de Klimaat- en Energieverkenning 2021. Daarnaast zal gekeken worden naar de doelmatigheid van het gebruik van de CO₂-uitstoot als grondslag voor de bpm en de daaruit automatisch volgende volledige vrijstelling voor emissievrije bestelauto's. Hierbij wordt ook de hogere verschuldigde motorrijtuigenbelasting voor (elektrische) bestelauto's en de ontwikkeling van de tweedehandsmarkt betrokken.